

The background of the entire page is a photograph. It features a large, vibrant red, curved sculpture that dominates the center. To the left, there is a tall, dark brick building with many windows. To the right, a modern white building with a grid of windows is visible. The sky is a clear, bright blue with a few wispy clouds. The sun is visible as a bright, hazy circle in the upper left. At the bottom, there is a dark stone wall.

UITVOERINGSKADER FIER VERDIEPT

IN VERTROUWEN VOORUIT

VOORWOORD

In de gemeente Venlo zorgen we voor elkaar. Dat doen we al jaren. Maar de wereld om ons heen verandert snel. Inwoners krijgen te maken met ingewikkelde vragen op het gebied van gezondheid, werk, opvoeding of geld. Soms is het dan lastig om de juiste hulp te vinden.

Daarom is het tijd voor een andere manier van werken in het sociaal domein. Een manier die vertrekt vanuit vertrouwen. We luisteren naar onze inwoners, we doen wat nodig is en we doen dat samen. Met inwoners, professionals, vrijwilligers en partners buiten. Niet langs elkaar heen, maar naast en met elkaar. Minder regels en meer ruimte om dat in te zetten wat nodig is. We hebben én voelen een verantwoordelijkheid voor het welzijn van onze inwoners en daar handelen we ook naar.

In deze verdieping van het eerder vastgestelde beleidskader Fier op Venlo (2021), laten we zien waar we de komende jaren concreet op in willen zetten. We maken heldere keuzes voor de inrichting van de Sociale Basis, integraal werken en reïntegratie. We zetten stappen die het verschil maken. Voor onze inwoners en voor onze stad.

We weten: dit is geen makkelijke opgave. Het is een traject van de lange adem. Dat vraagt om inzet, betrokkenheid en geduld van iedereen. Van ons als gemeente, maar ook van onze partners en inwoners. Alleen samen kunnen we deze beweging echt maken.

Zo bouwen we samen aan een Venlo waar iedereen mee kan doen.

Jacques Smeets
Wethouder Welzijn en Burgerparticipatie

Teamnaam: Maatschappelijke Participatie en
Gezondheid & Maatschappelijke Zorg en
Ondersteuning
Datum: 1 juli 2025
Ons kenmerk: 472159

INHOUD

1	SAMENVATTING FIER VERDIEPT	4
2	INLEIDING	5
	2.1 AANLEIDING	5
	2.2 TERUGBLIK 2021 – 2025	5
	2.3 FIER VERDIEPT 2025-2030	6
	2.3.1 Vertrekpunt fier verdiept	6
	2.3.2 Invulling fier verdiept	6
3	DE SOCIALE BASIS	8
	3.1 WAT IS DE SOCIALE BASIS	8
	3.1.1 Persoonlijke sociale basis	8
	3.1.2 Gemeenschappelijke sociale basis	8
	3.1.3 Institutionele sociale basis	9
	3.2 VISIE OP DE SOCIALE BASIS	9
	3.3 INZETTEN OP GELIJKE KANSEN	10
	3.4 VAN THEORIE NAAR PRAKTIJK	10
	3.5 VAN BELEIDSDOELEN RICHTING HERNIEUWDE OPDRACHT	12
4	INTEGRAAL WERKEN	14
	4.1 VISIE INTEGRAAL WERKEN	14
	4.2 KERNPRINCIPES INTEGRAAL WERKEN	15
	4.3 VERWACHTTE RESULTATEN INTEGRAAL WERKEN	16
5	REÏNTEGRATIE	17
	5.1 CENTRALE DOELSTELLINGEN	17
	5.2 DOELGROEPEN	18
6	RANDVOORWAARDEN	19

1 SAMENVATTING FIER VERDIEPT

De wereld om ons heen verandert snel. Veel inwoners van Venlo hebben te maken gehad met moeilijke jaren: corona, de oorlog in Oekraïne, hoge kosten van levensonderhoud en de toeslagenaffaire. Deze gebeurtenissen hadden vooral gevolgen voor mensen die al kwetsbaar waren. Daarom kiest de gemeente Venlo voor een andere manier van werken in het sociaal domein. Die aanpak noemen we Fier Verdiept.

Met Fier Verdiept bouwen we voort op het eerdere beleid uit Fier op Venlo. We blijven doen wat goed werkt, maar maken nu duidelijke keuzes. We richten ons op drie thema's die volgens ons het meeste verschil maken: een sterke Sociale Basis, beter samenwerken tussen hulpverleners (integraal werken) en ondersteuning bij meedoen aan de samenleving (reïntegratie).

Een sterke sociale basis betekent dat mensen zich thuis voelen in hun wijk, elkaar kennen en helpen, en dat er goede voorzieningen zijn dichtbij huis. De sociale basis bestaat uit het netwerk van mensen zelf, uit clubs en verenigingen waar ze aan deelnemen én uit plekken zoals gemeenschapshuizen en bibliotheken waar ze samenkomen. Als deze basis goed werkt, hebben mensen minder snel dure of zware zorg nodig. De gemeente ondersteunt deze basis met middelen (bijvoorbeeld subsidie), samenwerking en beleid. Ook werken we samen met scholen, kinderopvang en zorginstellingen om gelijke kansen voor kinderen te vergroten.

Soms hebben mensen meer hulp nodig dan dat beschikbaar is in de sociale basis. Wanneer mensen meerdere problemen tegelijk hebben, is het belangrijk dat hulp goed wordt afgestemd. De gemeente Venlo wil dat inwoners niet van loket naar loket worden gestuurd, maar één helder plan krijgen en één aanspreekpunt. We noemen dit 'integraal werken'. Dat betekent dat medewerkers van verschillende organisaties samenwerken en informatie delen waar dat mag en nodig is. Zo kunnen we sneller en beter helpen. Deze aanpak voorkomt dat mensen tussen wal en schip raken, en zorgt ervoor dat de hulp beter aansluit op wat iemand echt nodig heeft. Ook willen we gaan werken met een casusregisseur. Dit is één iemand die, wanneer een inwoner vanuit verschillende domeinen ondersteuning ontvangt het totaal overziet en coördineert. We willen dit doen omdat onze ervaringen de afgelopen jaren, onder andere bij de Doorbraakmethode, heeft laten zien dat dit noodzakelijk is om onze hulp ook daadwerkelijk effectief te laten zijn.

Reïntegratie betekent dat we inwoners helpen om mee te doen, bijvoorbeeld via werk, vrijwilligerswerk of andere zinvolle activiteiten. Niet iedereen kan dat meteen of op dezelfde manier. Daarom kijken we per persoon wat passend is. We richten ons vooral op inwoners die al langer zonder werk zitten, jongeren zonder diploma, mensen met gezondheidsproblemen en statushouders. Zij krijgen extra ondersteuning. Inwoners die minder hulp nodig hebben, begeleiden wij op een lichtere manier richting werk of participatie.

Om dit alles te laten slagen, is meer nodig dan alleen goede plannen. We moeten investeren in mensen, samenwerking en systemen. De gemeente wil professionals de ruimte geven om te doen wat nodig is, ook als dat betekent dat we buiten de regels moeten denken. We zetten in op vertrouwen, op leren van ervaringen en op werken vanuit de bedoeling. Alleen zo kunnen we een sociaal Venlo bouwen waar iedereen mee kan doen.

2 INLEIDING

2.1 AANLEIDING

In 2021 besloot de gemeente Venlo hoe we de komende jaren omgaan met onder andere thema's als zorg, werk en jeugdhulp. Deze plannen staan in het beleidskader Fier op Venlo. Dat deden we midden in de coronapandemie, een tijd die voor veel inwoners niet makkelijk was. Daarna volgend er nog meer onrustige tijden: denk aan de oorlog in Oekraïne, hoge energieprijzen en de stijgende kosten van het dagelijks leven. Ook de effecten van de Toeslagenaffaire bleven lang voel- en zichtbaar. Deze crisissen hadden grote gevolgen voor veel inwoners. De gemeente Venlo probeerde telkens te ondersteunen waar dat nodig was.

Nu maken we opnieuw de balans op voor de ambities binnen het sociaal domein. Daarom kijken we terug: wat ging goed en wat kon beter? We vinden het belangrijk om te leren van wat er is gebeurd. Die lessen gebruiken we om de juiste keuzes te maken voor de toekomst.

We blijven werken volgens de richting die in Fier op Venlo is opgeschreven, maar we maken onze plannen duidelijker en concreter. Dat doen we niet in de volle breedte, maar op een beperkt aantal ambities waarvan we denken dat deze de basis vormen van Fier op Venlo en waarbij we tegelijkertijd de meeste ruimte zien voor verdere doorontwikkeling.

We blijven in gesprek met inwoners, organisaties en andere partners. Zo zorgen we ervoor dat onze aanpak past bij wat nodig is. Samen maken we het sociaal domein sterker en klaar voor de toekomst.

2.2 TERUGBLIK 2021 – 2025

De coronapandemie had veel invloed op ons dagelijks leven. Mensen moesten lange tijd afstand houden en konden elkaar minder zien. Dat maakte het moeilijk om elkaar te ondersteunen. Toch bleken veel inwoners sterk en veerkrachtig. Maar er waren ook spanningen. Veel mensen hebben minder vertrouwen gekregen in de landelijke overheid. In 2020 had nog 69 procent van de mensen vertrouwen in de overheid. In 2023 was dat nog maar 22 procent. Ook andere ontwikkelingen, zoals de Toeslagenaffaire, hebben hieraan bijgedragen. Gelukkig zien we dat mensen sinds 2023 langzaam weer iets meer vertrouwen krijgen in de overheid. En het vertrouwen in het gemeentebestuur van Venlo is juist sinds 2016 gegroeid. Dat blijkt uit onderzoeken in 2017, 2019, 2021 en 2023.

De oorlog in Oekraïne zorgde voor hoge energieprijzen en inflatie. Veel inwoners kregen moeite met het betalen van hun rekeningen. In 2022 kwam er veel aandacht voor energiearmoede. Ook in Venlo hadden inwoners en verenigingen financiële zorgen. De gemeente richtte daarom het Venlo-fonds op. Daarmee hielpen we inwoners, verenigingen en stichtingen, naast de landelijke hulp zoals de energietoeslag. Met het Beleidskader Geldzorgen blijft er hulp voor inwoners met geldproblemen.

Tot slot had ook de Toeslagenaffaire grote gevolgen, ook in Venlo. De affaire heeft het belang van een betrouwbare en eerlijke overheid, die zorgvuldig omgaat met de aan haar

toevertrouwde taken, onderstreept. Ook in Venlo zijn inwoners direct geraakt door de Toeslagenaffaire, waarbij hun levens in sommige gevallen intens ontregeld zijn. Er is vanaf de start van de Toeslagenaffaire ingezet op het ondersteunen van inwoners waar mogelijk. Deze ondersteuning loopt nog steeds.

2.3 FIER VERDIEPT 2025-2030

2.3.1 VERTREKPUNT FIER VERDIEPT

We geloven dat inwoners en de samenleving vaak zelf oplossingen vinden voor problemen. De gemeente helpt daarbij en ondersteunt waar nodig. Zo houden inwoners de regie over hun eigen leven. Tegelijk voelt de gemeente ook verantwoordelijkheid. Vooral om te zorgen dat kwetsbare inwoners niet buiten de boot vallen. Want, zo hebben we de afgelopen jaren gezien: juist zij worden vaak het hardst geraakt door een crisis. Als gemeente -die dicht bij de inwoners staat- hebben we daarin een belangrijke rol te vervullen.

De afgelopen jaren hebben we gezien dat grote maatschappelijke opgaves vragen om een flexibele overheid die passend en snel kan inspelen op wat nodig is. Daar waar onze ondersteuning daadwerkelijk nodig is, is het van belang dat we meer gaan aansluiten bij de leefwereld van de inwoner. Wij zullen naar de inwoner toe moeten bewegen, het vanuit de bril van de inwoner(s) moeten bekijken. En op basis daarvan maximaal inzetten op het ondersteunen van de vraag van inwoner, daar waar het niet lukt om dit zelf -of samen- te doen. Dat lukt vooral wanneer we problemen in samenhang (integraal) benaderen én wanneer we oplossingen zoeken op basis van maatwerk, ruimte en vertrouwen. Met de aangescherpte ambities in dit voorstel maken we inzichtelijk hoe we dat de komende periode willen vormgeven.

2.3.2 INVULLING FIER VERDIEPT

De afgelopen jaren zijn er veel ontwikkelingen geweest. Daarom hebben we opnieuw gekeken naar de uitgangspunten van Fier op Venlo en de geleerde lessen van de afgelopen jaren. We zagen wat goed werkte en wat beter kon. We merkten hoe belangrijk het is dat inwoners elkaar (kunnen) helpen, dat iedereen mee kan doen en dat hulp goed geregeld is, wanneer het niet zelf lukt. Dat vraagt ook een andere grondhouding van de gemeente.

Op basis daarvan én de bestuurlijke keuzes van de gemeenteraad van de gemeente Venlo is besloten om de komende tijd vooral verder te werken aan drie belangrijke thema's:

1. **De Sociale Basis:** Sterke en vitale wijken waar inwoners zich welkom voelen en naar elkaar omkijken.
2. **Integraal Werken:** Als het zelf of met hulp van anderen niet lukt, zorgen we voor passende ondersteuning die goed op elkaar is afgestemd.
3. **Reïntegratie:** Inzetten op meedoen, met extra aandacht voor inwoners die al langer zonder werk zitten.

Fier op Venlo is een breed beleidskader dat de afgelopen jaren veel nieuwe initiatieven en veranderingen heeft gebracht. Die richting houden we vast. Tegelijk zien we dat de wereld is veranderd, ook in Venlo. Daarom passen we de koers aan waar dat nodig is. We maken

sommige onderdelen duidelijker en kiezen ervoor om een paar belangrijke thema's sneller te ontwikkelen. We kijken steeds wat inwoners nodig hebben. En we blijven leren en verbeteren. Zo zorgen we samen voor een Venlo waar inwoners naar elkaar omkijken en iedereen mee kan doen.

3 DE SOCIALE BASIS

STERKE EN VITALE WIJKEN WAAR INWONERS ZICH WELKOM VOELEN EN NAAR ELKAAR OMKIJKEN.

3.1 WAT IS DE SOCIALE BASIS

De Sociale Basis gaat over het gewone, dagelijkse leven. Over onze inwoners, hun omgeving en de gemeenschappen waar ze onderdeel van zijn. De Sociale Basis raakt álle aspecten van het dagelijkse leven: sociale contacten, ontmoeting, onderwijs, opgroeien en opvoeden, werk, gezondheid, wonen, bewegen, elkaar helpen, recreëren, cultuur en veiligheid. Het gaat dus over het (sociale) leven van inwoners, maar raakt ook de plekken waar zij samenkomen. Denk daarbij aan sportfaciliteiten in de wijk, een speeltuintje of een bankje om samen op te zitten.

Belang van een sterke sociale basis

Een sterke sociale basis is noodzakelijk om veranderingen in de zorg en ondersteuning goed te laten werken. We willen daarom dat organisaties beter samenwerken, dat we problemen op tijd aanpakken, dat inwoners elkaar meer helpen en dat inwoners actief meedoen. De sociale basis draagt er tevens aan bij dat de zorg ook in de toekomst werkbaar en betaalbaar blijft: we willen dat inwoners zo lang mogelijk gezond en zelfredzaam blijven met regie over hun eigen leven. Ook proberen we door een stevige Sociale Basis te voorkomen dat inwoners gebruik moeten maken van meer gespecialiseerde (en duurdere) vormen van zorg.

Er zijn steeds minder mensen die in de zorg willen of kunnen werken. Tegelijkertijd worden steeds meer mensen ouder en hebben zij hulp nodig. Deze ontwikkeling onderstreept het belang van een sterke Sociale Basis.

Binnen de Sociale Basis maken we onderscheid tussen drie sferen. Deze onderdelen horen bij elkaar en versterken elkaar. Samen vormen ze de Sociale Basis waar we als gemeente Venlo aan werken: een Sociale Basis die inwoners verbindt, ondersteunt en ruimte biedt om mee te doen.

3.1.1 PERSOONLIJKE SOCIALE BASIS

Dit gaat over de inwoner en het netwerk van die persoon, en in hoeverre dat netwerk diegene kan ondersteunen en opvangen. Bijvoorbeeld door het geven van mantelzorg. De gemeente zorgt ervoor dat de basisvoorzieningen goed geregeld zijn. Denk aan een fijn huis om in te wonen en goede scholen waar kinderen naartoe kunnen.

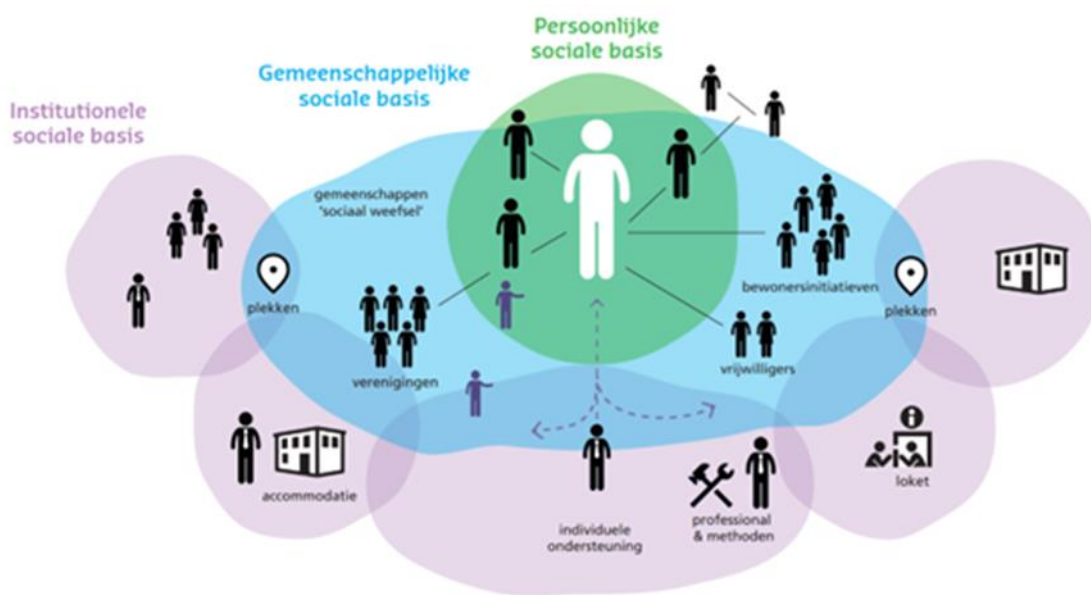
3.1.2 GEMEENSCHAPPELIJKE SOCIALE BASIS

Dit gaat over de groepen en clubs waar mensen bij horen. Bijvoorbeeld sportclubs, verenigingen, buurtfeesten of koffieochtenden. Ook vrijwilligerswerk hoort hierbij, zoals mensen die helpen bij een maatjesproject of een rechtshulpwinkel. De gemeente helpt en stimuleert dat mensen kunnen meedoen aan deze gemeenschappen. Zo zorgen we samen voor een fijne en actieve buurt.

3.1.3 INSTITUTIONELE SOCIALE BASIS

Dit gaat het over de plekken (gebouwen) en organisaties waarin inwoners samenkomen. Denk aan de bibliotheek of een gemeenschapsaccommodatie. Maar het gaat ook om de formele voorzieningen zoals informatiepunten of een welzijnsorganisatie die taken uitvoert op het gebied van jongerenwerk, maatschappelijk werk en mantelzorgondersteuning. De rol voor de gemeente is om te zorgen dat deze instituties bereikbaar en beschikbaar zijn voor inwoners, bijvoorbeeld door het verstrekken van subsidies. Ook stimuleren we de samenwerking van verschillende partners in de wijk.

Figuur 1: De verschillende sferen binnen de Sociale Basis

3.2 VISIE OP DE SOCIALE BASIS

De gemeente Venlo zet in op een sterke sociale basis. Dat betekent dat inwoners het gewone leven zoveel mogelijk zelf of samen kunnen vormgeven. Inzetten op positieve gezondheid vormt is het vertrekpunt binnen de Sociale Basis. Ondersteuning is dichtbij, zonder drempels, en sluit aan bij de leefwereld van inwoners. Er is ruimte voor initiatieven en samenwerking met partners om sociale cohesie te versterken. Daarbij leggen we de nadruk op collectie kracht en preventie, en op samenwerking tussen formele en informele netwerken.

We richten ons op vier samenhangende doelen:

1. *Samenwerking stimuleren*
 - Inwoners worden aangemoedigd elkaar te helpen en samen initiatieven te ontwikkelen.
 - Vrijwilligers en mantelzorgers worden erkend en ondersteund.

- Waar nodig worden inwoners ondersteund door een vangnet van professionele organisaties.
2. *Iedereen kan meedoen*
 - De Sociale Basis moet toegankelijk zijn voor iedereen, ongeacht achtergrond of beperking. In dat kader hebben we oog voor een cultuursensitieve aanpak;
 - Voorzieningen en hulp zijn makkelijk te bereiken en te gebruiken.
 3. *Gezondheid en preventie bevorderen*
 - De focus ligt op preventie en positieve gezondheid.
 - Initiatieven die bijdragen aan een weerbare, gezonde samenleving worden ondersteund.
 4. *Eenvoud en overzicht*
 - Het moet duidelijk en makkelijk zijn om hulp te vinden.
 - Er wordt ingezet op regiepunten en aanspreekpunten in de wijken.

3.3 INZETTEN OP GELIJKE KANSSEN

We vinden het belangrijk dat iedereen gelijke kansen krijgt. Soms betekent dat dat we meer ondersteuning bieden aan inwoners of wijken die dat harder nodig hebben. De inzet binnen de Sociale Basis speelt hier een belangrijke rol in. We beginnen hiermee door te investeren in de allerjongste inwoners van Venlo via het programma Kansrijke Start. Kansrijke Start is een initiatief dat zich richt op het wegnemen van ongelijkheid in de ontwikkeling van kinderen, met name in de eerste 1000 dagen van hun leven. Het doel is om alle kinderen, ongeacht hun achtergrond, een kansrijke start te geven. Dit wordt gedaan door vooral (aanstaande) ouders in kwetsbare situaties te ondersteunen en te investeren in een goede start voor elk kind. Maar ook daarbuiten passen we dit toe: bijvoorbeeld bij de Gezonde Basisschool van de Toekomst, waar kinderen op scholen worden voorzien van gezonde voeding en een divers beweegaanbod, om zo kinderen in met name kwetsbare wijken extra te ondersteunen. Zo zorgen we dat iedereen vanaf het begin dezelfde kansen krijgt. We zetten vooral hulp in op plekken waar het nodig is, maar zorgen er tegelijkertijd ook voor dat er in andere wijken passende en voldoende voorzieningen blijven.

Gelijke kansen door duurzame samenwerking

In Venlo werken onderwijs, kinderopvang en gemeente Venlo en diverse maatschappelijke organisaties samen in een lokale coalitie genaamd Gelijke Kansen door duurzame samenwerking. Het programma richt zich op vijf pijlers: taal, leefbaarheid, gezondheid, doorlopende ontwikkelijnen en een rijke dag. Samen met alle partners zijn doelstellingen benoemd waarmee we bouwen aan een Venlo waarin elk kind de kans krijgt om zich optimaal te ontwikkelen, ongeacht achtergrond of startpositie.

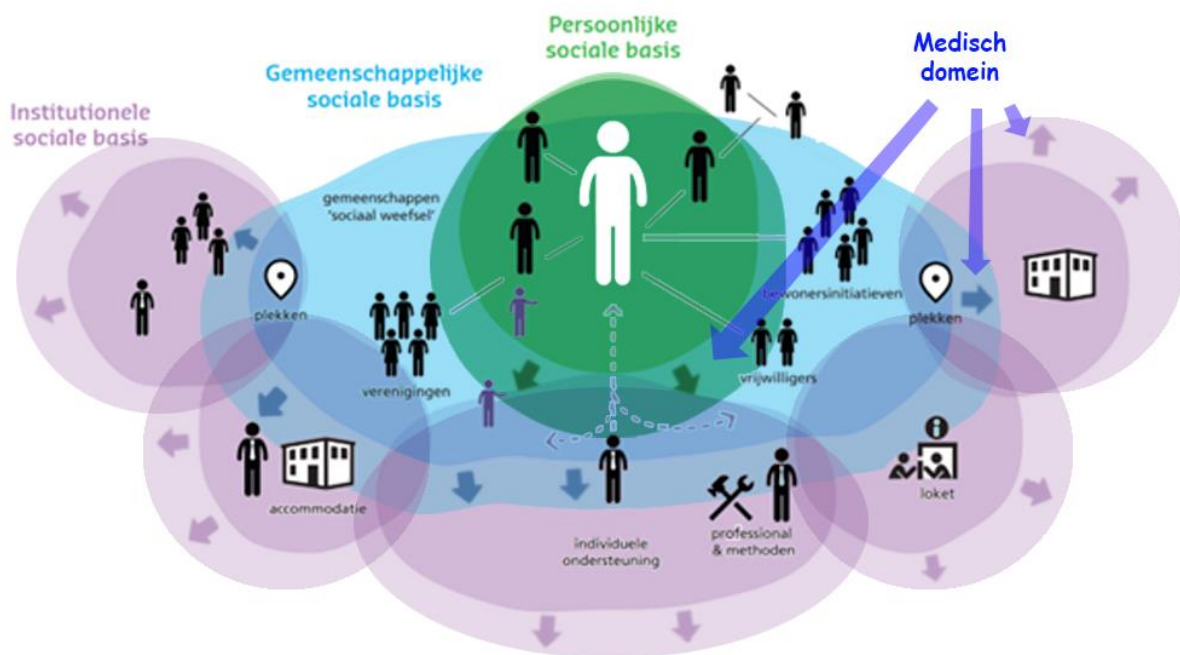
3.4 VAN THEORIE NAAR PRAKTIJK

We hebben het al eerder genoemd: een goede sociale basis is heel belangrijk voor veranderingen in de zorg en ondersteuning. Deze veranderingen noemen we de transformatie in het Sociaal Domein. Het doel is om zorg beter en slimmer te organiseren.

Dat betekent dat inwoners zoveel mogelijk zelf (blijven) doen, met hulp van familie en vrienden en dat ze mee kunnen doen aan de samenleving. Ook willen we dat inwoners zo lang mogelijk gezond blijven. Zo voorkomen we dat ze veel zorg nodig hebben. Hiervoor werken verschillende zorgverleners, organisaties en inwoners beter samen. Daarom zetten we hier vanuit de gemeente Venlo stevig op in via verschillende initiatieven. Bijvoorbeeld door het uitvoeren van de uitvoeringsagenda mantelzorg en vrijwilligers, het uitvoeren van de inclusieagenda en tal van activiteiten vanuit gezondheid om inwoners gezond en vitaal te houden, zoals Valpreventie en Welzijn op Recept. Ook subsidiëren we verenigingen en maatschappelijke partners zoals gemeenschapsaccommodaties.

Voor wat betreft de institutionele sociale basis betekent dit dat wij hierin een sturende rol nemen om deze transformatie te ondersteunen. De eerste stap die we zetten, is om (een deel van) de institutionele basis zoveel mogelijk af te bakenen middels een nieuwe opdracht. Die hernieuwde opdracht zal per 1 april 2026 starten. In hoofdstuk 3.5 hebben we de belangrijkste uitgangspunten van de opdracht opgenomen.

Door veranderingen in de landelijke afspraken over zorg en welzijn, kunnen taken en rollen veranderen. Dit betekent dat sommige dingen anders geregeld worden dan nu. Figuur 2 laat deze veranderingen zien.

Figuur 2:

Zorg uit het medische domein wordt steeds meer en sneller afgeschaald. Dat is zorg die nu nog betaald wordt door zorgverzekeraars of zorgkantoren. Daardoor komt er meer druk op de sociale basis te liggen, vooral op de institutionele sociale basis. Denk hierbij aan buurthuizen, bibliotheken of welzijnsorganisaties.

Die organisaties krijgen vaker de vraag om inwoners te ondersteunen. Maar ook inwoners zelf, hun familie of hun buurt krijgen vaker een rol. Om dit goed te laten werken, is het belangrijk dat mensen elkaar kennen en helpen. Er is dus meer sociale samenhang nodig. Ook moet het persoonlijke netwerk van mensen sterker worden.

3.5 VAN BELEIDSDOELEN RICHTING HERNIEUWDE OPDRACHT

Om van beleid naar een hernieuwde opdracht te komen, moeten we onze beleidsdoelen voor de Sociale Basis verder concretiseren. Met dit hoofdstuk maken we duidelijk wat we in de periode 2025–2030 willen bereiken binnen de Sociale Basis en waar we als gemeente actief op sturen. Het vormt het inhoudelijk fundament voor de hernieuwde opdracht Sociale Basis.

1. Versterken van zelfredzaamheid en gemeenschapskracht.

We streven naar wijken waarin mensen elkaar kennen, elkaar helpen en zich samen verantwoordelijk voelen voor hun leefomgeving. Dit vraagt om:

- Inzet op collectieve voorzieningen zoals ontmoetingsplekken, open inloop en collectieve daginvulling;
- Toerusting van sleutelpersonen in de wijk, zoals vrijwilligers, opbouwwerkers en ervaringsdeskundigen;
- Laagdrempelige toegang tot ondersteuning, zonder indicatie;
- Ondersteuning van bewonersinitiatieven en het benutten van lokale veerkracht.

2. Voorkomen van problemen door vroege signalering en preventieve inzet.

We willen voorkomen dat inwoners pas in beeld komen wanneer problemen ernstig of complex zijn. Daarom richten we ons in de opdracht Sociale Basis op:

- Outreachend werken als vaste werkwijze binnen de Sociale Basis;
- Vroegsignalering door inzet van professionals en vrijwilligers in de wijk;
- Verbinding met huisartsen, scholen en andere partners, onder meer via programma's als Welzijn op Recept en onze eigen gemeentelijke uitvoeringsteams;
- Leefstijlinterventies en trainingen gericht op weerbaarheid, gezondheid en eigen regie.

3. Gelijke kansen vanaf de start

We accepteren niet dat postcode of achtergrond bepalend is voor je kansen. Daarom zetten we concreet in op:

- Gerichte inzet in kwetsbare wijken en groepen, via extra ondersteuning en aanwezigheid;
- Samenwerking met Lokale coalities zoals Gelijke Kansen (gericht op jeugd, taal, gezondheid en leefbaarheid);
- Integrale samenwerking rond gezinnen, met verbinding tussen jongerenwerk, opvoedondersteuning en onderwijs;
- Herkenbare en toegankelijke structuren in buurten waar ook mensen met minder gezondheidsvaardigheden zich welkom voelen.

4. Toegankelijk en herkenbare sociale infrastructuur

De Sociale Basis is pas effectief als inwoners deze ook daadwerkelijk weten te vinden. Daarom investeren we in:

- Open inloopvoorzieningen op logische plekken in de wijk;
- Gebiedsgerichte organisatie van ondersteuning, met herkenbare aanspreekpunten per stadsdeel of dorpskern;

- Samenhang tussen collectief en individueel aanbod, met tijdelijke individuele begeleiding waar nodig;
- Gebruik van digitale en hybride vormen van ondersteuning, aanvullend op fysieke aanwezigheid.

5. De Sociale Basis als eerste aanspreekpunt voor lichte ondersteuningsvragen

We willen de Sociale Basis zodanig versterken dat inwoners met vragen over bijvoorbeeld gezondheid, opvoeding, eenzaamheid of meedoen in de buurt daar direct terecht kunnen. Het gaat hierbij om lichte of tijdelijke ondersteuningsvragen waarvoor (nog) geen inzet vanuit de Wmo of Jeugdwet nodig is. Dat betekent:

- De sociale basis als logische eerste stap voor inwoners die steun zoeken;
- Het voorkomen van onnodige doorverwijzing naar maatwerkvoorzieningen door eerder en dichtbij passende ondersteuning te bieden;
- Gerichtte inzet op normalisering, zodat levensvragen niet direct leiden tot formele zorg;
- Sterkere verbinding met Wmo- en Jeugdwetvoorzieningen, waarbij de sociale basis een voorliggende voorziening is en nauw samenwerkt met de sterke lokale teams en verwijzers;
- Professionele capaciteit in de wijk die herkenbaar en bereikbaar is voor inwoners én verwijzers.

6. Impactgedreven werken

We maken de beweging van sturen op aantallen naar sturen op betekenisvolle effecten voor inwoners. De inzet binnen de Sociale Basis wordt beoordeeld op de impact die zij heeft op het leven van mensen. Dat betekent:

- Samen met partners formuleren we concrete impactdoelen;
- We sturen en leren op basis van effecten in plaats van alleen op output of KPI's;
- Monitoring, reflectie en bijstelling maken vast onderdeel uit van de praktijk;
- We bouwen een lerende praktijk waarin ruimte is voor vakmanschap en verbetering.

4 INTEGRAAL WERKEN

ALS HET ZELF OF MET HULP VAN ANDEREN NIET LUKT, ZORGEN WE VOOR PASSENDE ONDERSTEUNING DIE GOED OP ELKAAR IS AFGESTEMD.

De gemeente wil inwoners die meerdere problemen hebben nog beter helpen. Daarom investeren we in het integraal werken. Integraal werken houdt in dat hulpverleners goed samenwerken, zodat inwoners hulp krijgen die past bij hun hele situatie. De gemeente Venlo zorgt er tevens voor dat processen aan de achterkant zo zijn ingericht dat medewerkers worden ondersteund bij deze manier van werken.

Taken gemeentelijke toegang

We zien vooral kansen om integraal werken nog beter te organiseren binnen onze eigen gemeentelijke toegang. De toegang heeft in de basis vier taken:

- **Triage:** We kijken goed wat iemand nodig heeft. Soms is dat een speciale regeling of hulp op maat. We zorgen dat we medewerkers in huis hebben met de juiste kennis en expertise die dit goed kunnen inschatten;
- **Veiligheid:** We zorgen voor de veiligheid van onze inwoners als dat nodig is;
- **Casusregie:** We helpen als er meerdere problemen tegelijk zijn en voeren dan de regie. Bijvoorbeeld schulden, opvoeding én gezondheid. We regelen hoe we de hulp het beste kunnen inzetten en wie dat doet, zodat onze inzet goed op elkaar wordt afgestemd en daarmee bijdraagt aan een duurzame oplossing;
- **Hulpverlening:** We bieden lichte ondersteuning als dat nodig en passend is. Te denken valt aan lichte vormen van opvoedondersteuning.

Om goed samen te kunnen werken is het belangrijk dat we allemaal hetzelfde bedoelen met integraal werken. We maken daarom duidelijke afspraken over wat we daar onder verstaan en hoe we dat in de gemeente Venlo concreet gaan doen.

4.1 VISIE INTEGRAAL WERKEN

In de gemeente Venlo vinden we het belangrijk dat iedereen mee kan doen in de samenleving. Niet iedereen lukt dat vanzelf. Daarom zorgen we dat inwoners hulp kunnen krijgen als dat nodig is. Ook als hun situatie ingewikkeld is. De aard of complexiteit van de hulpvraag mag daarbij geen belemmering zijn.

Wanneer een inwoner problemen heeft op verschillende leefgebieden, zorgen we ervoor dat we de ondersteuning aan die inwoner integraal vormgeven. Dat betekent dat professionals uit verschillende sectoren, zoals werk, inkomen, zorg, welzijn en jeugd, goed met elkaar samenwerken. Door af te stemmen en informatie te delen, ontstaat er een samenhangende aanpak die aansluit bij de behoeften én mogelijkheden van de inwoner. Ondersteuning op maat staat daarbij centraal.

Door deze integrale werkwijze voorkomen we dat inwoners tussen wal en schip raken. We zorgen dat inwoners niet steeds opnieuw hun verhaal hoeven te doen en dat hulp logisch en efficiënt wordt georganiseerd.

Onze visie sluit aan bij landelijke ontwikkelingen, waaronder de Hervormingsagenda Jeugd en de Participatiewet in Balans. Beide trajecten vragen om sterke lokale teams die niet alleen signaleren, maar die ook lichte ondersteuning kunnen bieden én de regie voeren in complexe situaties. We zetten in op goed geëquipeerde teams met professionals die inwoners snel op weg kunnen helpen. Het voeren van casusregie wordt ook onderstreept in de Doorbraakmethode, die we inmiddels ook een tijd in Venlo toepassen. In de Doorbraakmethode zien we dat inwoners er last van hebben als ondersteuning niet integraal wordt vormgegeven. Wanneer de gemeentelijke teams ook zelf lichte ondersteuning bieden, hoeven inwoners minder lang te wachten op hulp. Daarmee voorkomen we dat problemen erger worden. Omdat onze medewerkers dichtbij de situatie staan, kunnen zij ook sneller stoppen met hulp als dat kan, of opschalen waar nodig. Dit helpt om het aantal maatwerktrajecten te verminderen.

We richten ons in eerste instantie bewust op het versterken van integraal werken binnen het Sociaal Domein. Tegelijkertijd blijven we oog houden voor aanpalende beleidsterreinen, zoals wonen en veiligheid, omdat die onlosmakelijk verbonden zijn met het welzijn van inwoners.

4.2 KERNPRINCIPES INTEGRAAL WERKEN

We onderscheiden

1. **De inwoner staat centraal.** De inwoner krijgt één duidelijk en soepel hulptraject, waarbij alle verschillende soorten hulp goed op elkaar aansluiten. Daarom beginnen we met een gesprek waarin we de inwoner goed leren kennen. Dit doen we met een brede intake voor iedereen. Zo krijgen we een compleet beeld van de hulpvraag. We zorgen ervoor dat dit gesprek in eerste instantie niet te groot wordt voor de inwoner. Als iemand met veel verschillende problemen te maken heeft, spreken we uitgebreid met de inwoner en stellen we samen een plan op. Eenvoudige vragen worden op de gewone manier opgelost.
2. **Samenwerken.** Goede samenwerking tussen verschillende hulpverleners is heel belangrijk. Uit ervaring weten we dat dit helpt om inwoners de juiste hulp te geven en problemen blijvend op te lossen. Daarom bouwen we aan sterke lokale teams. Deze teams zorgen ervoor dat alle hulp goed wordt geregeld, vooral als het om ingewikkelde situaties gaat waarbij iemand zelf niet alles kan regelen. Waar nodig voert de gemeente dan ook de casusregie. We beleggen deze taak in de basis bij de gemeente, omdat we vinden dat de gemeente Venlo (gezien haar verantwoordelijkheid) in eerste instantie hiervoor aan de lat staat. Zo zorgen we ervoor dat de hulp goed op elkaar wordt afgestemd en aansluit bij wat de inwoner nodig heeft.
Goed samenwerken gaat niet vanzelf. Het is belangrijk dat medewerkers (ook die van betrokken partners) training krijgen in integraal samenwerken en dat er aandacht is voor een cultuur van samenwerken en vertrouwen. Dit betekent ook dat medewerkers

kennis hebben van elkaars expertisegebieden, waardoor ze elkaars inzet beter kunnen inschatten en benutten. Hierbij volgen wij de leerlijnen vanuit Fier op Venlo.

3. **Effectiviteit en efficiency.** We willen tijd en geld slimmer inzetten. Dit doen we door dubbele werkzaamheden te voorkomen en informatie - waar nodig - makkelijker te delen via goed beveiligde systemen. Daarnaast stemmen we processen en de bijbehorende informatie beter op elkaar af. Dit maakt ons werk efficiënter en zorgt ervoor dat inwoners sneller en eenvoudiger geholpen worden. Binnen de grenzen van de wet zoeken we actief naar ruimte om onze medewerkers hierin optimaal te ondersteunen.
4. **Vroegsignalering.** Door problemen in een vroeg stadium te herkennen, kunnen we voorkomen dat ze erger worden. Dit verkleint de kans dat er later intensieve hulp nodig is. We zorgen aan het begin van een traject voor een brede en gerichte uitvraag. Daarnaast bevorderen we kennisdeling tussen professionals en versterken we elkaars expertise. Door op deze manier samen te werken, krijgen we beter inzicht in de volledige hulpvraag van de inwoner. Zo kunnen we tijdig passende ondersteuning inzetten en zwaardere problematiek beperken of zelfs voorkomen.

4.3 VERWACHTTE RESULTATEN INTEGRAAL WERKEN

Door meer stappen te zetten in integraal werken, verwachten we andere en betere resultaten te bereiken. De komende periode brengen we in kaart hoe we deze resultaten kunnen meten. Dat doen we aan de hand van de methode van impactmanagement.

1. Meer tevredenheid bij inwoners

Inwoners krijgen sneller toegang tot passende ondersteuning, dankzij een integrale intake en duidelijke regie op hun situatie.

Hulpvragen worden in samenhang opgepakt, met aandacht voor de achterliggende oorzaken. De ondersteuning sluit beter aan op hun persoonlijke situatie, wat leidt tot betere en duurzame oplossingen. Dit zorgt er bovendien voor dat inwoners zich gehoord en begrepen voelen.

2. Effectievere en efficiëntere hulpverlening

Door informatie te delen en beter samen te werken, voorkomen we dubbele handelingen. Dit maakt het proces sneller en verhoogt de kwaliteit van de hulpverlening.

Bovendien ervaren inwoners én professionals minder last van ingewikkelde of langdurige procedures. Tijd en middelen worden daarmee doelgerichter ingezet.

3. Minder inwoners tussen wal en schip

Door stevigere samenwerking, in ieder geval binnen het Sociaal Domein, en maatwerk waar nodig, wordt ervoor gezorgd dat inwoners met complexe of meervoudige hulpvragen beter in beeld zijn. Doordoor kunnen we deze groep inwoners tevens beter bereiken en ondersteunen. Vroegsignalering helpt om kleine problemen op tijd te herkennen en aan te pakken. Zo voorkomen we dat problemen verergeren en dure, zware hulp nodig is.

5 REÏNTEGRATIE INZETTEN OP MEEDOEN, MET EXTRA AANDACHT VOOR MENSEN DIE AL LANGER ZONDER WERK ZITTEN.

5.1 CENTRALE DOELSTELLINGEN

Reïntegratie is een belangrijk onderdeel binnen het Sociaal Domein. Het zorgt ervoor dat alle inwoners in Venlo mee kunnen doen. Het reïntegratiebeleid is er voor inwoners van de gemeente Venlo die onder de Participatiewet vallen en die moeite hebben om zelfstandig rond te komen of mee te doen in de samenleving.

Meedoen gaat over economisch meedoen (regulier) betaald werken), maar ook over maatschappelijk meedoen (actief zijn in je omgeving/ samenleving). Belangrijk is dat iedereen meedoet op een manier die bij hem of haar past.

De centrale doelstellingen van het Venlose reïntegratiebeleid zijn en blijven:

1. **Kansengelijkheid en inclusie.** In Venlo vinden we het belangrijk dat iedereen gelijke kansen krijgt. Daarom zorgen we ervoor dat elke inwoner toegang heeft tot passende ondersteuning en begeleiding.
2. **Gelijkwaardigheid en meedoen naar vermogen.** Niet iedereen kan op dezelfde manier meedoen. De één kan met wat hulp snel weer aan het werk. De ander kan bijvoorbeeld actief zijn in de buurt of vrijwilligerswerk doen. Alle vormen van meedoen zijn waardevol. Samen met de inwoner bekijken we wat haalbaar is. We stemmen de hulp daarop af. We werken daarin samen mét de inwoner. We sluiten aan bij wat iemand zelf wil en kan bereiken.
3. **Versterken van sociale cohesie.** We willen dat inwoners zich verbonden voelen met elkaar en met hun buurt. Inwoners van Venlo kunnen en willen veel voor elkaar betekenen. De gemeente Venlo wil dat stimuleren. Dat doen we bijvoorbeeld via buurthuizen en andere plekken waar inwoners samenkomen. Zo bouwen we samen aan een sterke, betrokken gemeenschap.
4. **Vergroten van participatiekansen.** We helpen inwoners om hun doelen te bereiken. Dat doen we met begeleiding die past bij hun situatie. Iedereen krijgt hulp op maat. Zo zorgen we dat iedereen de kans krijgt om op zijn of haar manier mee te kunnen doen.

5.2 DOELGROEPEN

We willen dat alle inwoners van Venlo goede ondersteuning krijgen. Maar door een tekort aan mensen en middelen kunnen we niet iedereen tegelijk optimaal begeleiden. Daarom maken we duidelijke keuzes.

Focus op inwoners die hulp het hardst nodig hebben

We richten ons de komende tijd vooral op inwoners die hulp het hardst nodig hebben om mee te doen in de samenleving. We geven voorrang aan inwoners in de volgende situaties:

1. *Inwoners met meerdere problemen tegelijk*, bijvoorbeeld op het gebied van gezondheid, geld en wonen.
2. *Inwoners die al lang zonder werk zijn*, vaak langer dan 5 jaar en die extra hulp nodig hebben door gezondheidsklachten.
3. *Kwetsbare jongeren*, bijvoorbeeld jongeren zonder diploma of met een moeilijke thuissituatie.
4. *Statushouders en andere migranten*, die ondersteuning nodig hebben om mee te doen in de samenleving en op de arbeidsmarkt.

Door ons te richten op deze groepen, zorgen we dat onze hulp terechtkomt waar die het meest nodig is.

Waarom deze keuze

Deze inwoners hebben een grotere achterstand. Door juist hen voorrang te geven, vergroten we de kansengelijkheid. We kiezen er bewust voor om ongelijk te investeren, zodat iedereen uiteindelijk gelijke kansen krijgt.

Ons doel

Binnen drie jaar willen we dat alle bijstandsgerechtigde inwoners in deze groepen passende en effectieve ondersteuning krijgen. Daarbij hoort een persoonlijk plan én begeleiding. Niemand blijft langdurig zonder hulp.

Wat betekent dit voor andere inwoners?

Inwoners zonder bovenstaande kenmerken – die makkelijker werk kunnen vinden – krijgen minder intensieve ondersteuning. We helpen hen vooral om hun weg te vinden op de arbeidsmarkt door het inschakelen van arbeidsbemiddelaars, zowel publiek als privaat. De huidige arbeidsmarktkrapte biedt daarbij goede kansen. Dit helpt ons om onze tijd en inzet te richten op de mensen die het hardst hulp nodig hebben.

Tevens betekent dit dat de dienstverlening niet alleen gericht is op praktische ondersteuning, maar ook op het opbouwen van vertrouwen en duurzame relaties: alles wat aandacht krijgt groeit. Dus kiezen we ervoor ons te focussen op positieve aandacht voor de inwoners(groepen) die dat het meest nodig hebben. Daarom kijken we ook hoe we de tijd van onze coaches zo goed mogelijk kunnen gebruiken. Zo hebben zij écht de tijd om inwoners te helpen die dat het meest nodig hebben.

6 RANDVOORWAARDEN

WAT IS ER NODIG OM FIER VERDIEPT TE LATEN SLAGEN?

In Venlo willen we inwoners die hulp nodig hebben, sneller en beter ondersteunen. Daarom gaan we beter samenwerken binnen het Sociaal Domein.

Dat lukt alleen als we nu investeren in:

- de manier van werken
- de mensen die het werk doen
- goede hulpmiddelen en duidelijke afspraken

Zo zorgen we voor een organisatie die klaar is voor de toekomst én waarin de inwoner echt centraal staat.

We benoemen hieronder de vijf belangrijkste randvoorwaarden om Fier Verdiept te laten slagen.

1. **Gedeelde visie.** Iedereen binnen de gemeente moet op dezelfde manier denken over samenwerken. Van bestuurders en beleidsmakers tot medewerkers in de uitvoering. We willen dat zij allemaal dezelfde doelen voor ogen hebben en dezelfde taal spreken. Dit betekent dat we daar met elkaar duidelijke afspraken over maken, en deze afspraken doorvertalen naar alle onderdelen van de gemeentelijke organisatie en daarbuiten.
2. **Cultuuromslag.** We willen een organisatie die uitgaat van vertrouwen, samenwerking en durf. Medewerkers mogen buiten de vaste paden denken als dat beter is voor de inwoner. Waar nodig zoeken we de randen op om de inwoner zo optimaal mogelijk te kunnen ondersteunen. Het perspectief van de inwoner wordt centraal gezet bij het invullen van de ondersteuningsbehoefte. We kijken hierbij naar de geest van de wet, en niet naar de letter. Dat betekent ook dat we minder nadruk leggen op regels en controle. In plaats daarvan geven we professionals de ruimte om te doen wat nodig is. Het is noodzakelijk dat de organisatie dit ondersteunt en faciliteert en dat medewerkers op basis van deze uitgangspunten worden aangestuurd. De lessen die we geleerd hebben uit de Doorbraakmethode, borgen we in onze reguliere uitvoeringsprotocollen.
3. **Investeren in medewerkers in de uitvoering.** Anders werken en meer samenwerken vraagt iets van de mensen die het werk doen. Daarom gaan we investeren in medewerkers. Zij krijgen trainingen zodat ze goed leren samenwerken met collega's uit andere vakgebieden. Zo kunnen ze elkaars kennis beter gebruiken.

Er komen ook nieuwe taken bij in het werk, zoals de functie van casusregie en het bieden van lichte ondersteuning door gemeentelijke toegangsmedewerkers.

Daarom is het belangrijk dat medewerkers nieuwe vaardigheden aanleren. Daarnaast hebben we wellicht extra mensen nodig. Dat gaan we in kaart brengen. Mocht dit zo zijn, dan gaan we investeren in het aantrekken van nieuwe collega's.

4. **Investeren in systemen om informatie makkelijker te kunnen ontsluiten.** Het is van belang om, meer dan nu het geval is, data uit te wisselen om zo integraal samen te kunnen werken. Dat doen we altijd veilig en volgens de wet. De nieuwe wet Wams (Wet Aanpak Meervoudige Problematiek Sociaal Domein) gaat ons hierbij helpen. We gebruiken de mogelijkheden die deze wet biedt om informatie slimmer te delen. Zo kunnen we beter inspelen op wat een inwoner nodig heeft. Wanneer de nieuwe wet in zal gaan is nog steeds onbekend. Daarom treffen we al voorbereidingen voor de implementatie hiervan en beoordelen of en op welke wijze we er al op vooruit kunnen lopen. Daarbij houden we rekening met de regels met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens.
5. **Nieuw beleid met samenwerking als basis.** Nieuw beleid wordt nadrukkelijk opgesteld op basis van bovenstaande uitgangspunten, met integraliteit als vertrekpunt. De uitvoering is en blijft onderdeel van nieuw te ontwikkelen beleid.

